

Inventarisatie behoefte woonwagengstandplaatsen

Gemeente Stichtse Vecht

7 juli 2021

Eindrapport

DATUM	7 juli 2021
TITEL	Inventarisatie behoefte woonwagenstandplaatsen
ONDERTITEL	Conceptrapport
OPDRACHTGEVER	Gemeente Stichtse Vecht
AUTEUR(S)	Roosje van Leer Stefan Venema
PROJECTNUMMER	1904.111
STATUS	Eindrapport

Inhoud

1	Inleiding	4
2	Huidige situatie en bewoning standplaatsen	6
2.1	Locaties en standplaatsen	6
2.2	Huidige bewoning	7
2.3	WachtlIJst, mutaties en wachttijd	8
3	Behoeftte aan standplaatsen	9
3.1	Vraag van inwonenden	9
3.2	Vraag van overige belangstellenden	10
3.3	Vraag van hoofdbewoners	11
3.4	Aanvullende informatie over de vraag	12
3.5	Vrijkomend aanbod door natuurlijk verloop	13
4	Conclusies en aanbevelingen	14

1 Inleiding

Aanleiding

In de afgelopen periode is de aandacht voor woonwagendstandplaatsen toegenomen. Mede naar aanleiding van uitspraken van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, het College voor de Rechten van de Mens en de Nationale Ombudsman heeft het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in juli 2018 een nieuw beleidskader uitgebracht dat gemeenten handreikingen biedt voor de beleidsvorming rondom woonwagens. Dit nieuwe beleidskader verduidelijkt dat recht dient te worden gedaan aan de culturele identiteit die samenhangt met deze woonvorm.

Uitgangspunt blijft dat huisvestingsbeleid een primaire verantwoordelijkheid van de gemeente is. Gemeenten dienen beleid voor woonwagens en standplaatsen vast te stellen als onderdeel van het volkshuisvestingsbeleid. Dit beleid dient voldoende rekening te houden met en ruimte te geven aan het woonwagendleven van woonwagendbewoners. Hiervoor is nodig dat de behoefte aan standplaatsen helder is, zodat gemeenten ervoor kunnen zorgen dat het aantal standplaatsen in een redelijke verhouding staat tot de daadwerkelijke vraag aan standplaatsen bij woonwagendbewoners.

Het nieuwe beleidskader is één van de aanleidingen voor de gemeente Stichtse Vecht om de behoefte aan standplaatsen in de eigen gemeente tegen het licht te houden. De gemeente heeft op dit moment 10 standplaatsen voor woonwagens op haar grondgebied. In de afgelopen jaren zijn er geen standplaatsen toegevoegd. De gemeente wil graag weten of het huidige aantal standplaatsen in de gemeente volstaat voor de lokale behoefte. Het onderzoek moet het aantal benodigde standplaatsen in de gemeente Stichtse Vecht vaststellen, voor nu en in de nabije toekomst.

Vraagstelling en onderzoeksmethodiek

De centrale vraagstelling in dit onderzoek luidt als volgt:

Hoe groot is de behoefte aan woonwagendstandplaatsen in de gemeente Stichtse Vecht?

Om een antwoord te geven op de centrale onderzoeksvraag, is eerst op basis van gegevens uit de Bevolkingsregistratie Personen (BRP) van de gemeente Stichtse Vecht de huidige bevolkingsopbouw van woonwagendbewoners in beeld gebracht. Vervolgens is door middel van een enquête een behoeftepeiling uitgevoerd onder hoofdbewoners van woonwagens en hun partners, en aan inwonende familieleden (van 18 jaar en ouder) die momenteel in een woonwagen wonen. De vragenlijst is gestuurd aan alle mensen die op een standplaats in de gemeente wonen. Om ook mogelijk belangstellenden die nu *niet* op een standplaats in de gemeente wonen in de gelegenheid te stellen om hun behoefte aan een standplaats kenbaar te maken, werd in de begeleidende brief aangegeven dat iedereen die dat wilde, een vragenlijst kon aanvragen bij het onderzoeksbureau. Ook de belangstellenden voor een woonwagendstandplaats die op de (informele) wachtlijst van de gemeente stonden, kregen de vragenlijst toegestuurd. Op deze manier is gepoogd om zoveel mogelijk mensen die mogelijk belangstelling hebben voor een standplaats in de gemeente, te bereiken. Het is echter niet uit te sluiten dat er ook belangstellenden zijn die zich niet hebben gemeld voor het onderzoek of de vragenlijst niet hebben geretourneerd; de werkelijke behoefte aan standplaatsen kan dus hoger liggen dan uit dit onderzoek blijkt.

Respons

In totaal zijn er 20 vragenlijsten ingevuld en geretourneerd. Onder de respondenten zijn 7 hoofdbewoners/partners van een hoofdbewoner, 3 inwonende kinderen of andere familieleden en 10 'overige belangstellenden'.

De enquête geeft een beeld van de actuele vraag naar woonwagenstandplaatsen. Aan de aanbodzijde is het van belang een inschatting te maken van het aantal standplaatsen dat door doorstroming of overlijden zal vrijkomen in de komende jaren. We doen dit op basis van de leeftijdsverdeling onder de huidige woonwagenbewoners.

2 Huidige situatie en bewoning standplaatsen

In dit hoofdstuk geven we een beschrijving van de huidige situatie en de bewoning van de standplaatsen in de gemeente Stichtse Vecht.

2.1 Locaties en standplaatsen

Binnen de gemeente Stichtse Vecht zijn er op dit moment 10 standplaatsen voor woonwagens. Onderstaande tabel geeft de aantallen per locatie, en laat zien wie de eigenaar is van standplaats en wagens.

Tabel 2.1: Gemeente Stichtse Vecht. Huidige situatie standplaatsen en wagens

Locatie	Aantal plaatsen	Eigendom standplaatsen	Eigendom wagen
Maarssenbroek, Zwanenkamp	5	Gemeente	Particulier
Breukelen, Poeldijk	4	Woningst. Vecht en Omstreken	Particulier
Nigtevecht	1	Particulier	Particulier
Totaal	10		

Bron: Gemeente Stichtse Vecht, situatie per mei 2021.

De woonwagenstandplaatsen op de locatie Zwanenkamp worden verhuurd door de gemeente. Op de locatie Poeldijk zijn de standplaatsen in eigendom van Woningstichting Vecht en Omstreken. In Nigtevecht is één standplaats, die de gemeente pacht van een particulier eigenaar en verhuurt aan de bewoner. De wagens zijn in alle gevallen eigendom van de bewoners.

Aandeel woonwagenstandplaatsen op de woningvoorraad

In opdracht van het ministerie van BZK heeft Companen in 2020 een inventarisatie uitgevoerd van het aantal standplaatsen in Nederlandse gemeenten. Hieruit blijkt dat het aandeel woonwagenstandplaatsen ten opzichte van het totaal aantal woningen in de gemeente sterk verschilt per gemeente en provincie. Onderstaande tabel toont aantal standplaatsen per 1.000 woningen in Stichtse Vecht, in vergelijking met de situatie in de verschillende provincies.

Tabel 2.2 Aantal standplaatsen per provincie, absoluut en t.o.v. de woningvoorraad*

	Aantal standplaatsen*	Omvang woningvoorraad (CBS, 2020)	Aantal standplaatsen per 1.000 woningen
Drenthe	376	223.251	1,7
Flevoland	52	172.227	0,3
Friesland	191	302.578	0,6
Gelderland	1.139	912.372	1,2
Groningen	180	282.047	0,6
Limburg	1.131	533.231	2,1
Noord-Brabant	1.751	1.140.611	1,5
Noord-Holland	1.213	1.348.750	0,9
Overijssel	546	510.296	1,1
Utrecht	631	585.924	1,1
Zeeland	230	187.611	1,2
Zuid-Holland	1.414	1.692.888	0,8
Nederland	8.854	7.891.786	1,1
Gemeente Stichtse Vecht	10	28.549	0,4

* Gebaseerd op gegevens die door gemeenten, corporaties, overige organisaties en het Kadaster zijn aangeleverd (N=355).
Companen, 2020

Op basis van de inventarisatie telt Nederland ruim 8.850 standplaatsen voor woonwagens. Gemiddeld is er 1,1 standplaats per 1.000 woningen. In de gemeente Stichtse Vecht ligt het aandeel standplaatsen ten opzichte van de woningvoorraad onder het landelijk gemiddelde. Ook in vergelijking met het gemiddelde in de provincie Utrecht (1,1 plaats per 1.000 woningen) ligt het aantal standplaatsen in Stichtse Vecht lager.

2.2 Huidige bewoning

Op de 10 standplaatsen die er zijn in Stichtse Vecht, wonen in totaal 28 personen. Het gaat om 3 tweepersoonshuishoudens en 5 huishoudens van drie of meer personen. In 3 gevallen wordt de standplaats bewoond door één persoon. In onderstaande tabel zijn alle huishoudens ingedeeld naar leeftijd van de hoofdbewoner. Er zijn geen standplaatsen waar de hoofdbewoner jonger is dan 25 jaar.

Tabel 2.3: Gemeente Stichtse Vecht. Leeftijdsopbouw en huishoudsamenstelling hoofdbewoners, 1 mei 2021

Leeftijd hoofdbewoner	1 persoonshuishoudens op standplaats	2 persoonshuishoudens op standplaats	3+ persoonshuishoudens op standplaats
Tot en met 24 jaar	-	-	-
25 - 49 jaar	2	0	3
50 - 64 jaar	-	2	2
65 - 74 jaar	-	-	-
75+ jaar	1	-	-
Totaal	3	2	5

Bron: Gemeente Stichtse Vecht, Basisregistratie Personen (BRP)

De groep woonwagenbewoners in Stichtse Vecht kent een iets jongere leeftijdsopbouw dan het gemiddelde in de gemeente, zo blijkt uit de volgende tabel.

Tabel 2.4: Gemeente Stichtse Vecht. Leeftijdopbouw bewoners woonwagendstandplaatsen en totaal van gemeente, 1 mei 2021

	Aantal bewoners op woonwagendstandplaatsen	Aandeel	Aandeel bewoners gemeente
0 – 9 jaar	2	7%	11%
10 – 19 jaar	7	25%	12%
20 – 29 jaar	3	11%	10%
30 - 49 jaar	7	25%	24%
50 - 64 jaar	7	25%	23%
65 - 74 jaar	1	4%	12%
75+ jaar	1	4%	8%
Totaal	28	100%	100%

Bron: Basisregistratie Personen (BRP) gemeente Stichtse Vecht

2.3 Wachtlijst, mutaties en wachttijd

De gemeente Stichtse Vecht hanteert geen officiële wachtlijst voor standplaatsen. De gemeente heeft wel een informele lijst met mensen die zich ooit als belangstellende voor een woonwagendstandplaats hebben gemeld en heeft de ambitie om deze in de toekomst officieel te maken. Momenteel telt deze wachtlijst 10 belangstellenden.

Woningstichting Vecht en Omstreken hanteert geen wachtlijst voor de standplaatsen. Toewijzing van de standplaatsen van de gemeente en de corporatie gaat via het woongroepenmodel, conform de regionale huisvestingsverordening. Inschrijving bij Woningnet is een vereiste om te kunnen reageren op een vrijkomende plaats; toewijzing geschiedt via de woongroep bestaande uit de huidige huurders van een locatie, waarbij familieleden van zittende huurders voorrang krijgen. Huidige huurders mogen ook iemand voordragen.

Wachttijden

De laatste keer dat er een standplaats vrij kwam in de gemeente Stichtse Vecht was in 2006. Daarnaast is er rond 2009 een standplaats overgegaan op een inwonend familielid. Omdat het zo sporadisch is voorgekomen dat er een woonwagendstandplaats vrij kwam in de gemeente en er geen registratie is bijgehouden van hoe lang mensen al wachtten op een standplaats, is het niet mogelijk om een betrouwbaar beeld te geven van de gemiddelde wachttijd voor een woonwagendstandplaats in de gemeente. Het is daardoor ook niet mogelijk om een vergelijking te maken tussen de gemiddelde wachttijd voor een sociale huurwoning in Stichtse Vecht en die voor een woonwagendstandplaats. Maar het feit dat er nauwelijks mutaties zijn geweest, maakt het aannemelijk dat de wachttijd voor een standplaats in Stichtse Vecht zeer lang is – er komen simpelweg nauwelijks plekken vrij. De wachttijd voor een sociale huurwoning in Stichtse Vecht is overigens ook lang; gemiddeld wachten mensen circa 12 jaar op een huurwoning.

3 Behoeftte aan standplaatsen

3.1 Vraag van inwonenden

In deze paragraaf gaan we in op de vraag van 'inwonenden' uit de gemeente Stichtse Vecht: dit betreft mensen die nu al in een woonwagen in Stichtse Vecht wonen. De vragenlijst voor inwonenden is door 3 personen ingevuld. Alle 3 geven zij aan te willen verhuizen.

Tabel 3.1: Bent u van plan om te verhuizen?

Inwonenden uit Stichtse Vecht	18 t/m 24 jaar	25 jaar en ouder	Totaal
Ja	2	1	3
Misschien	0	0	0
Nee	0	0	0
Totaal	2	1	3

Bron: Enquête Woonwagenbehoefteonderzoek Stichtse Vecht, 2021.

De 3 inwonenden die willen verhuizen, hebben allemaal een voorkeur voor een woonwagenlocatie in Stichtse Vecht. **De behoefte aan standplaatsen vanuit inwonenden komt daarmee op 3 standplaatsen.**

Tabel 3.2: Waar wilt u naartoe verhuizen?

Inwonenden uit Stichtse Vecht	18 t/m 24 jaar	25 jaar en ouder	Totaal
Naar een woonwagenlocatie in gemeente Stichtse Vecht	2	1	3
Naar een woonwagenlocatie in een andere gemeente	0	0	0
Naar een stenen woning (niet op of bij een woonwagenlocatie)	0	0	0
Weet niet	0	0	0
Totaal	2	1	3

Bron: Enquête Woonwagenbehoefteonderzoek Stichtse Vecht, 2021.

Onder de inwonenden die willen verhuizen naar een woonwagenlocatie in Stichtse Vecht, is één persoon die graag binnen een jaar zou willen verhuizen; één persoon die binnen een termijn van 1 tot 2 jaar wil verhuizen en één persoon die aangeeft niet te weten binnen welke termijn men gaat verhuizen.

Tabel 3.3: Binnen welke termijn wilt u verhuizen naar een standplaats?

Inwonenden uit Stichtse Vecht	18 t/m 24 jaar	25 jaar en ouder	Totaal
Binnen 1 jaar	1	0	1
Binnen 1 tot 2 jaar	1	0	1
Binnen 2 tot 5 jaar	0	0	0
Over meer dan 5 jaar	0	0	0
Weet ik niet	0	1	1
Totaal	2	1	3

Bron: Enquête Woonwagenbehoefteonderzoek Stichtse Vecht, 2021.

Vraag op langere termijn:

De vragenlijst mocht worden ingevuld door inwonenden van 18 jaar en ouder. Om een inschatting te kunnen maken van de vraag op de middellange termijn, kijken we ook naar het aantal jongere kinderen dat op dit moment op een standplaats in Stichtse Vecht woont. Er wonen nu 7 kinderen in de leeftijd van 0 tot 18 jaar op een standplaats, waarvan er één nu ouder is dan tien jaar. Als deze kinderen op termijn in een woonwagen in Stichtse Vecht zouden willen wonen, dan leidt dat tot een aanvullende vraag van 1 standplaats binnen nu en vijf jaar, en nog 2 standplaatsen binnen vijf en tien jaar (gerekend vanaf het

moment dat de kinderen 18 jaar worden). Omdat het niet zeker is dat al deze kinderen inderdaad deze keuze zullen maken, hanteren we een marge in de behoefteberekening: we gaan uit van een aanvullende behoefte van 1 standplaats binnen nu en vijf jaar, en 1-2 standplaatsen op een termijn van vijf tot tien jaar.

Concluderend

Op basis van de reacties op de enquête gaan wij ervan uit dat er vanuit de groep inwonenden behoefte is aan **3 standplaatsen binnen de komende vijf jaar**. Op basis van de leeftijdsopbouw van de huidige groep bewoners kan hier een behoefte bij komen van **1 standplaats binnen de komende vijf jaar, plus nog eens 1-2 standplaatsen op een termijn van vijf tot tien jaar**.

3.2 Vraag van overige belangstellenden

In de onderstaande tabellen gaan we in op de vraag van overige belangstellenden voor standplaatsen in Stichtse Vecht. Er zijn 10 vragenlijsten ingevuld door mensen die op dit moment niet op een standplaats in Stichtse Vecht wonen. Op één respondent na wonen deze belangstellenden op dit moment allemaal in een stenen woning: 6 in de gemeente Stichtse Vecht, en 4 in andere gemeenten (3x regio Utrecht, 1 x Den Helder). Van deze 10 respondenten geven er 6 aan zeker te willen verhuizen naar een standplaats, en 4 'misschien' te willen verhuizen naar een standplaats. In alle gevallen zou het gaan om een standplaats in Stichtse Vecht.

Tabel 3.4: Bent u van plan om te verhuizen naar een standplaats?

Overige belangstellenden	Aantal
Ja	6
Misschien	4
Nee	0
Totaal	10

Bron: Enquête Woonwagenebehoefteonderzoek Stichtse Vecht, 2021.

Tabel 3.5: Waar wilt u naartoe verhuizen?

Overige belangstellenden	Totaal
Naar een woonwagenlocatie in gemeente Stichtse Vecht	10
Naar een woonwagenlocatie buiten de gemeente Stichtse Vecht	0
Naar een stenen woning (niet op of bij een woonwagenlocatie)	0
Weet niet	0
Totaal	10

Bron: Enquête Woonwagenebehoefteonderzoek Stichtse Vecht, 2021.

Van de mensen die graag naar een standplaats in Stichtse Vecht zouden willen verhuizen, wonen er 6 nu al in de gemeente; 2 andere personen hebben familie wonen op een standplaats in Stichtse Vecht. Bij 8 van de 10 is dus op één of andere manier sprake van 'binding' met de gemeente. Daarnaast zijn er 2 mensen van buiten de gemeente die aangeven een woongroep te willen vormen met 2 van de mensen die reeds in de gemeente Stichtse Vecht wonen. Het is onduidelijk of deze groep familie van elkaar is of reeds familie op een standplaats in de gemeente Stichtse Vecht heeft wonen.

Tabel 3.6: Binding met gemeente

Overige belangstellenden	Familie in woonwag en in gemeente Stichtse Vecht	Willen samen een woongroep oprichten	Totaal
Woont in gemeente Stichtse Vecht (stenen woning)	4	2	6
Woont in andere gemeente (stenen woning)	1	2	3
Woont in andere gemeente (woonwag en)	1	0	1
Totaal	6	4	10

Bron: Enquête Woonwag enbehoefteonderzoek Stichtse Vecht, 2021.

Een deel van de belangstellenden heeft een verhuisc wens op de korte termijn; 4 personen zeggen binnen 1 jaar te willen verhuizen, 3 personen binnen 1 tot 2 jaar en één persoon binnen 2 tot 5 jaar. Tot slot zijn er ook 2 respondenten die aangeven nog niet te weten op welke termijn zij zouden willen verhuizen.

Tabel 3.7: Binnen welke termijn wilt u verhuizen?

Overige belangstellenden	Aantal
Binnen 1 jaar	4
Binnen 1 tot 2 jaar	3
Binnen 2 tot 5 jaar	1
Over meer dan 5 jaar	0
Weet niet	2
Totaal	10

Bron: Enquête Woonwag enbehoefteonderzoek Stichtse Vecht, 2021.

Concluderend

Op basis van de enquête blijkt dat er een vraag is van 10 'overige belangstellenden' die willen verhuizen naar een woonwag enstandplaats in de gemeente Stichtse Vecht; 8 van hen zouden dit graag binnen 5 jaar willen doen. Van de 10 'overige belangstellenden' geven er 4 aan 'misschien' te willen verhuizen naar een standplaats. Er zijn twee personen die zeggen 'misschien' te willen verhuizen naar een standplaats én nog niet te weten op welke termijn zij dat zouden willen doen. Omdat deze vraag minder 'zeker' is dan die van de andere belangstellenden, tellen we deze behoefte nog niet mee als 'directe vraag'. **De directe vraag vanuit de groep 'overige belangstellenden' komt daarmee op 8 standplaatsen.**

3.3 Vraag van hoofdbewoners

In het totaal hebben 7 hoofdbewoners/partners aan het onderzoek deelgenomen. De onderstaande tabel geeft weer hoe lang zij al wonen op de huidige standplaats. Een meerderheid van de hoofdbewoners/partners die deze vraag heeft beantwoord, geeft aan dat ze al langer dan 20 jaar op dezelfde plek wonen.

Tabel 3.8: Gemeente Stichtse Vecht. Hoe lang woont u op de huidige locatie? (hoofdbewoners/partners)

Hoofdbewoners	Aantal
Korter dan 5 jaar	0
5 tot 10 jaar	0
10 tot 20 jaar	1
Langer dan 20 jaar	5
Geen antwoord	1
Totaal	7

Bron: Enquête Woonwag enbehoefteonderzoek Stichtse Vecht, 2021.

De hoofdbewoners die hebben deelgenomen, hebben geen van allen concrete verhuisplannen. Alle respondenten geven aan dat ze niet willen verhuizen. Eén hoofdbewoner geeft in een toelichting aan (op termijn) graag met zijn familie op één locatie te willen wonen; bij voorkeur op de locatie Zwanenkamp als daar extra standplaatsen gerealiseerd zouden worden voor de kinderen.¹

Concluderend

Op basis van de enquête gaan we ervan uit dat er in de komende vijf jaar geen additionele vraag naar standplaatsen is vanuit de groep hoofdbewoners; op basis van de antwoorden is het ook niet aannemelijk dat er de komende jaren standplaatsen vrij zullen komen als gevolg van een verhuizing.

3.4 Aanvullende informatie over de vraag

In de onderstaande tabel gaan we verder in op de vraag van alle respondenten die (misschien) willen verhuizen naar een standplaats in Stichtse Vecht. Wij hebben hen de vraag voorgelegd welke locaties voor hen het meest interessant zijn. Tabel 3.9 geeft de voorkeur voor locaties per respondent weer.

Tabel 3.9: Naar welke locatie wil men verhuizen?

Verhuisgeneigde respondenten														
Locatie ↓	Respondent →	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M
Zwanenkamp (Maarssebroek)									x		x	x	x	
Poeldijk (Breukelen)				x	x			x						
Een nieuwe locatie		x	x		x	x	x		x	x	x	x	x	x
Weet ik niet														

Bron: Enquête Woonwagenebehoefteonderzoek Stichtse Vecht, 2021.

Het valt op dat veel van de respondenten die aangeven naar een standplaats in de gemeente Stichtse Vecht te willen verhuizen, de voorkeur hebben om op een nieuwe locatie te wonen. Dit geldt voor de 4 belangstellenden die aangeven graag samen een woongroep te willen gaan vormen, maar er is ook één inwonende die aangeeft eventueel op een nieuwe locatie te willen gaan wonen. Enkele respondenten geven naast één van de bestaande locaties ook aan naar een nieuwe locatie te willen verhuizen (wellicht als tweede keuze). De redenen waarom men op een bepaalde locatie wil gaan wonen zijn uiteenlopend (tabel 3.10). Er zijn 2 respondenten die voor de antwoordcategorie ‘anders, namelijk...’ hebben gekozen en in de toelichting aangeven dat ze naar een standplaats in de gemeente Stichtse Vecht willen verhuizen om samen met hun familie en vrienden in een woongroep te leven. Ook zijn er 4 respondenten die voor “anders, namelijk...” hebben gekozen en daar hebben ingevuld graag weer in een wagen en bij familie te willen wonen.

Tabel 3.10: Wat is voor u de belangrijkste reden om juist daar te willen wonen?

Verhuisgeneigde respondenten														
Locatie ↓	Respondent →	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M
Daar woon ik nu ook al		x	x		x			x						
Daar heb ik eerder gewoond														
Daar woont mijn familie				x	x			x	x					
Dat is dicht bij mijn werk												x		
Anders, namelijk:						x	x			x	x		x	x

Bron: Enquête Woonwagenebehoefteonderzoek Stichtse Vecht, 2021.

¹ We rekenen dit niet mee als additionele vraag, aangezien de inwonenden zelf een vragenlijst hebben ingevuld (als ‘overige belangstellende’).

Onder de verhuisgeneigden zitten zowel alleenstaanden, als mensen die graag als gezin in een woonwagen in Stichtse Vecht zouden willen wonen.

Tabel 3.12: Met hoeveel personen wilt u in de woonwagen of woning gaan wonen?

Verhuisgeneigde respondenten	Aantal
Alleen	2
Met 2 personen	5
Met meer dan 2 personen	6
Weet ik niet	0
Totaal	13

Bron: Enquête Woonwagenbehoefteonderzoek Stichtse Vecht, 2021.

Van de verhuisgeneigde respondenten hebben er 5 een inkomen waarmee zij behoren tot de doelgroep voor sociale huur (tot 2.450 euro netto per maand). Daarnaast zijn er 5 respondenten die meer dan € 2.600 netto per maand verdienen en één respondent die tussen € 2.450 en € 2.600 netto per maand verdient. 2 respondenten hebben geen antwoord gegeven op de vraag.

Tabel 3.13: Wat is het netto inkomen van het huishouden per maand na afloop van de verhuizing?

Verhuisgeneigde respondenten	Aantal
Tot € 2.450 netto per maand	5
Tussen € 2.450 en € 2.600 netto per maand	1
Meer dan € 2.600 netto per maand	5
Weet ik niet / wil ik niet zeggen	2
Totaal	13

Bron: Enquête Woonwagenbehoefteonderzoek Stichtse Vecht, 2021.

3.5 Vrijkomend aanbod door natuurlijk verloop

De enquête geeft een beeld van de actuele vraag naar woonwagenstandplaatsen. Bij het bepalen van de woningbehoefte is belangrijk om niet alleen te kijken naar de vraag naar standplaatsen, maar ook naar het eventueel vrijkomende aanbod. Bestaande woonwagenstandplaatsen komen beschikbaar bij vertrek of overlijden van bewoners. Zoals eerder toegelicht, verwachten wij op basis van de enquête niet dat er op korte termijn standplaatsen vrij zullen komen als gevolg van een verhuizing. De gemeente laat echter weten dat er op korte termijn wel degelijk een standplaats vrij komt, van een alleenstaande oudere bewoner. Deze standplaats zal worden toegewezen aan één van de inwonende kinderen uit één van de andere woonwagens op dezelfde locatie. Er zijn geen andere standplaatsen waar alleenstaande ouderen wonen. We verwachten dan ook niet dat er binnen nu en vijf jaar nog meer plaatsen vrijkomen als gevolg van overlijden of verhuizen van een oudere bewoner.

4 Conclusies en aanbevelingen

Onderstaande tabel geeft de directe behoefte aan standplaatsen in de gemeente Stichtse Vecht weer, evenals de mogelijke behoefte op de middellange termijn. Op basis van de kenbaar gemaakte behoefte aan standplaatsen, en rekening houdend met de verwachting dat er binnenkort één standplaats vrijkomt in de gemeente, bestaat er vervolgens nog een vraag naar standplaatsen van **10 plaatsen in de komende vijf jaar**.

Tabel 4.1: Vraag en aanbod Stichtse Vecht (binnen 5 jaar)

	Vraag
Vraag van inwonende kinderen en overige familieleden (18+)	3
Vraag van overige belangstellenden	8
Totale directe vraag voor komende vijf jaar	11
Verwachting vrijkomend aanbod door natuurlijk verloop in komende vijf jaar	1
Overblijvende vraag voor komende vijf jaar	10
Mogelijke toekomstige vraag inwonenden binnen vijf jaar (nu 13-18 jaar)	1
Mogelijke toekomstige vraag inwonenden op termijn van 5-10 jaar (nu <13 jr)	1-2

Bron: Enquête Woonwagengebieden Stichtse Vecht, 2021.

- In de gemeente Stichtse Vecht zijn er 3 inwonenden van 18 jaar of ouder die aangeven belangstelling te hebben voor een standplaats in de gemeente Stichtse Vecht. Daarnaast zijn er 10 'overige belangstellenden' die graag op een standplaats in de gemeente zouden willen wonen: 6 willen dit 'zeker' en 4 'misschien'. De laatste belangstellenden tellen we voor 50% mee bij de vraag, waarmee de vraag vanuit overige belangstellenden uitkomt op 8 standplaatsen.
- Van de totale groep respondenten die (misschien) in aanmerking zou willen komen voor een standplaats, hebben de meesten een binding met de woonwagengemeenschap in de gemeente Stichtse Vecht: 3 zijn inwonend in een woonwagen in de gemeente, 6 hebben familie in een woonwagen in de gemeente (4 van hen wonen nu in een stenen woning in de gemeente, de anderen wonen in een andere gemeente) en 2 hebben geen familie in een woonwagen in de gemeente, maar wonen zelf al wel in de gemeente Stichtse Vecht.
- Op basis van de huishoudenssamenstelling en de leeftijdsopbouw van de huidige groep bewoners is het niet de verwachting dat er op korte termijn standplaatsen vrij komen door natuurlijk verloop.
- Er wonen op dit moment 7 kinderen onder de 18 jaar op de woonwagenlocaties in Stichtse Vecht. Afhankelijk van de keuze die deze kinderen maken om al dan niet in een woonwagen te willen wonen als ze volwassen zijn, kan er vanuit deze groep een additionele vraag ontstaan naar standplaatsen. Wij schatten deze in op 1 standplaatsen in de komende vijf jaar, en nog eens 1-2 plaatsen in de vijf jaar daarna. Deze vraag beschouwen we voornamelijk als een toekomstige woningvraag en niet als directe behoefte. Het is een politieke keuze of de vraag van jongvolwassenen direct gehonoreerd moet worden, of dat het normaal is dat jongeren een bepaalde periode moeten wachten op woonruimte. Voornamelijk tellen we alleen de vraag van mensen die nu al 18 jaar of ouder zijn mee als 'directe vraag'.

Aanbevelingen voor vervolg

- Het strekt tot aanbeveling om in de komende jaren de toekomstige behoefte aan woonwagendplaatsen (lokaal en/of regionaal) te blijven monitoren. Monitoring van de vraag kan door het instellen van een specifieke wachtlijst voor woonwagendplaatsen, al dan niet gekoppeld aan het regionaal woningverdeelstelsel. Een belangrijk aandachtspunt daarbij is de communicatie:

het is van belang dat het voor iedereen die behoefte heeft aan een standplaats duidelijk is waar zij hun behoefte kenbaar moeten maken en hoe het toewijzingsproces er uit ziet.

- De huidige vraag naar woonwagenstandplaatsen is in beeld gebracht op basis van een vragenlijst onder woonwagenbewoners. Er is een kans dat mensen die wel op zoek zijn naar een woonwagenstandplaats, niet aan het onderzoek hebben deelgenomen. Dit versterkt de aanbeveling om een officiële wacht-/inschrijflijst voor woonwagenstandplaatsen op te stellen.
- Dit onderzoek geeft inzicht in de actuele vraag naar woonwagenstandplaatsen in de gemeente Stichtse Vecht. Omdat de woningvraag zich doorgaans niet beperkt tot gemeentegrenzen, is het van belang ook de behoefte in de regio in beeld te hebben. Op deze manier kan in regionaal verband woonbeleid opgesteld -en afgestemd- worden om woonwagenbewoners te huisvesten.
- Dit onderzoek biedt vooral inzicht in de *behoefte* aan standplaatsen. Hierbij is niet gekeken naar de *mogelijkheden* om nieuwe standplaatsen te realiseren. Een gedeelte van de respondenten met verhuisplannen heeft de wens uitgesproken dat ze op één van de bestaande locaties willen wonen, terwijl anderen aangaven dat zij de voorkeur hebben voor een nieuwe locatie binnen de gemeente. Een aantal respondenten geeft aan graag samen met familie op één locatie te willen wonen. Een vervolgstap zou dan ook kunnen zijn om te verkennen of het mogelijk is om het aantal plekken op de huidige locaties uit te breiden, of dat er een nieuwe locatie moet/kan komen om in de behoefte aan standplaatsen te voorzien.